

دوماهی یاریین قوتابخانین په‌روه‌دا قه‌زا نامیدی بو کچان

ب/ کازم سرگه‌لی

لیدیف نه‌خشی ریقه‌به‌ریا گشتی یا په‌روه‌دا پاریزگه‌ها دهوکی ریقه‌به‌ریا چالاکیین وهرزشی و دیده‌فانی پشکا چالاکیین وهرزشی و دیده‌فانی ل په‌روه‌دا نامیدی یاریین دوماهی بین قوی بول کچان بو هه‌می قوناغیت خاندنی یاریین ریخستی سالا خاندنی (۲۰۰۸-۲۰۰۹) هاتنه کرن ل روژا دوو شه‌مبی ریکه‌فتی (۱/۱۲/۲۰۰۸) بو قوتابخانین بنه‌ره‌ت (ئیکی تا شه‌شی) و قوتابخانین بنه‌ره‌ت (حه‌فتی تا نه‌هی) و قوتابخانین ناماده‌یی کوران و پشکداریا (۱۸ قوتابخانین ئیکی تا شه‌شی) و (۱۳ قوتابخانین حه‌فتی تا نه‌هی) و (۷ قوتابخانین ناماده‌یی) بو زانین قاقارتنا قوی بول کوران هاتنه کرن هر ل روژا (۱۹/۱۱/۲۰۰۸ تا روژا ۱/۱۲/۲۰۰۸) و هاتبونه دابه شکر ل سر چار کوما. و سرکه‌فتی نه‌فه بوون.

سرکه‌فتی	قوتابخانین	ق.	ق.	ق.
بنه‌ره‌ت (۱۸۱)	بنه‌ره‌ت (۷ تا ۹)	نجم	نجم	نجم
کچان	(کچان)	کچان	کچان	کچان
ئیکی	ره‌فند	دوو گیم	دوو گیم	دوو گیم
دووینی	قوبد	چنه	چنه	چنه
		ئووه‌یی	ئووه‌یی	ئووه‌یی
		سیریلی	سیریلی	سیریلی

بولو وهرزشا شاها

بولو یاریه‌کا گه‌له‌ک که‌فته ژ دامینانا فارسانه و هاتیه به‌ریه‌لاؤ کرن ل هندئی و چاپانی و چینئی، ئنگلیزا ژ به‌نگالیا زانیه ل سه‌دی هه‌ژدی و یاسا بو فی یاریی دانان و ل سالا ۱۸۷۵ هاته دامه‌زاندن و به‌ریه‌لاؤ بو ل سهرانسهری جیهانی. به‌ریه‌لاؤ بونا فی یاریی ل روژا نا‌فا شه‌دگه‌ریت بو سهریازین ئنگلیز نه‌وین ل هندئی دژیان، نه‌رجه‌نتین دهینه هه‌ژمارتن به‌یزترین وه‌لاتی فی یاریی نه‌نجام دده‌ت کو بو چارا ئیکی ل سالا ۱۸۷۷ لی هاتیه کرن.

ئیکه‌م یاریا هاتیه کرن ل میژویی دا دنا‌شه‌را فه‌رسا و ترکمانیا دا هاتبو کرن ل سالا (۶۰۰ پ.ن) ترکمان سهرکه‌فت بون، ل سه‌دی چاری پشتی زابینی شاهئی فارسا (سابورئ) دوویی نه‌ف یاریه زانی و ژیی وی حه‌فت سال بون. و ل سه‌دی (۱۶) شاه عه‌باسئ مه‌زن ئیکه‌م یاریه‌ها فی یاریی ل پایته‌ختی خو نه‌سفه‌هان چی کر ب دریزاهیا (۲۰۰) پینگافان.

مه‌غولیا نه‌ف یاریه ژ فارسا شه‌گوه‌استه روژه‌لاتی ول سه‌دی شازدی نه‌ف یاریه هاته چه‌سپاندن ل هندئی ل سه‌رده‌ستی ئیمپراتور (بابور) پشتی سالا (۱۸۵۰) دینه‌قه‌یا فی یاریی ل مانیبور ل سر ده‌ستی ده‌ریافانین بریتانی بو پاشی ئیکه‌مین یانا بولو هاته دامه‌زاندن ل (سیلشار) روژا‌فا مانیبور و نه‌فه‌بو ئیکه‌م پینگاف ل جیهانی بو دامه‌زاندن یانان و گه‌له‌ک یانه‌یین دی هاتنه دامه‌زاندن و ژوان یانین تا نوکه ماین یانا (کلکوتا) په نه‌وا هاتیه دامه‌زاندن ل سالا (۱۸۶۲).

بولو ده‌پته‌کرن ل سر پشتا هه‌سپان کو دبیزنه‌شان هه‌سپا (بونی) و پشتی هر شه‌وته‌کی بونی ده‌پته گوه‌ورین و نابیت هر بونی یه‌ک پتر ژ دوو شه‌وتا بکه‌ت د ئیک یاری دا. بیک هاتا تیما بونی ژ (۴ یاریه‌ران) نه و مه‌یدانا بولو ژ (180۲۷۵x) م و یاری ل سر چه‌ندین شه‌وتا ده‌پته دابه‌شکر و بو هر شه‌وته‌کی حه‌فت ده‌قنه و هه‌می خه‌له‌تیین یاریه‌ران ده‌پته نفیسین و سزا ل دیف خه‌له‌تیی دهنه یاریه‌ری.

پیدشیین یاریی

۱. کولاؤ (خوزه) و پارچا ده‌پته به‌رامبه‌ری نا‌ف چا‌فا.
۲. پیلا‌قه‌کا دریز ره‌ونگ قه‌هوانی.
۳. ته‌پا چیکری ژ داری.
۴. ده‌ستگورک بو پاراستنا ده‌ستا.
۵. داره‌کی دریز چیکری ژ داری بامبو.
۶. پارچه‌کا پاراستنا چوکان.